

Danóczy Bálint – Sajtos Péter

FinTech-ek górcső alatt: merre tart a hazai FinTech szektor?

A koronavírus okozta járványhelyzettel párhuzamosan felértékelődött a pénzügyek online intézésének igénye, ami a szolgáltatói oldalon felgyorsította a digitális fejlesztési folyamatokat. A digitális transzformáció szükségessége hazánkban is segíti a FinTech cégek és a hagyományos pénzügyi intézmények együttműködését, de elsősorban azokon a területeken, ahol már rövid távon is érzékelhető hatékonyságjavulás várható a potenciális kooperációból. Az MNB saját eszköztárával azon dolgozik, hogy a hazai FinTech szektor biztonságos és fenntartható fejlődését, illetve a hazai pénzügyi szektor versenyképességének növelését együttműködések, hosszabb, komplexebb projekteken keresztül, illetve a stratégiai szemlélet változásával is elősegítse.

Az elmúlt hetekben az online kereskedelmi és fizetési megoldásairól híres kínai technológiai óriás, az Ant Group utolsó pillanatban meghiúsult tőzsdei kibocsátása miatt ismét reflektorfénybe került a FinTech szektor, amelybe egyébként a 2020-as év első félévében globális szinten több, mint [25 milliárd dollárnyi forrás áramlott](#). Összehasonlításként, a most meghiúsult – illetve legalább 6 hónapra elhalasztott – Ant Group elsődleges tőzsdei részvénykibocsátását (IPO) az előzetes becslések alapján 37 milliárd dollárra értékelte volna a piac.

A járványhelyzet következtében számos FinTech néz szembe működési nehézségekkel és túlnyomó részük – életkorukból adódóan – most találkozik először komolyabb dekonjunktúrával. Jelen körülmények igencsak próbára teszik egyes üzleti modellek hosszú távú fenntarthatóságát. Például a tipikusan kártyatranzakciókon és devizaátváltáson alapuló üzleti modellre specializálódott FinTech szereplőkre rendkívül nagy nyomás helyeződött azáltal, hogy a határokon átívelő turizmus egyik pillanatról a másikra leállt. Ennek érzékenységét jól mutatja, hogy ezen szereplők árbevételének jellemzően legalább a fele, de sok esetben akár a kétharmada is a kártyás tranzakciókhoz kapcsolódó díjakból származhat. Ugyanakkor kivételek is akadnak: az online pénzküldéssel foglalkozó TransferWise például amellett, hogy 2017 óta már minden évben nyereségesen működik, az elmúlt időszakban rekord profitot jelentett.

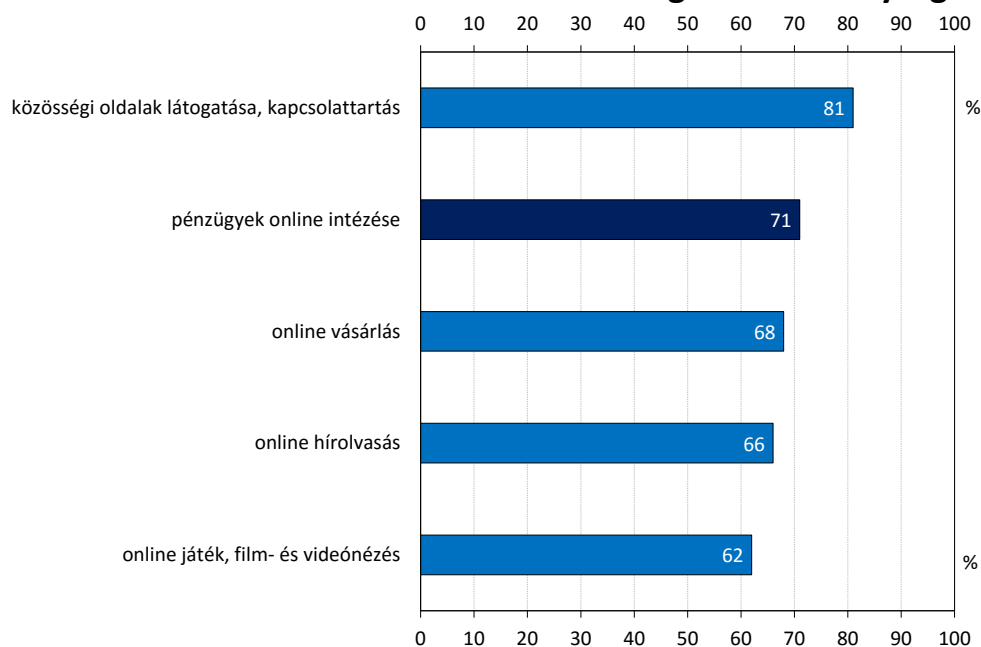
Ha járványhelyzet, akkor online bankolás?

A globális digitalizációs trendekből és a járványhelyzet által is katalizált átalakulásból a magyarországi piac sem maradt ki. Bár a pénzügyek online intézése itthon is egyre jobban terjedt az elmúlt években, a pandémiás helyzet következtében ez felgyorsult.

Olyan fogyasztói csoportok is megjelentek az online bankolás terében, akik korábban ezt mereven elutasították, például a 60 éven felüli korosztály egy jelentős része.

Az MNB és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közös, idén nyáron megvalósult felmérése alapján a járványhelyzet hatására az online aktív népesség csaknem egyötöde gyakrabban intézi pénzügyeit online a járványhelyzet hatására. Ezen **változások hatására a pénzügyek online ügyintézése már a második legszélesebb körben végzett online tevékenység**, csak a közösségi oldalak látogatása előzi meg a felmérés alapján (1. ábra). Bár a járványhelyzet a pénzügyi szektorban mind a hagyományos pénzügyi szereplők (pl.: bankok, biztosítók, összefoglalva ún. inkumbensek), mind a FinTech-ek számára kihívásokat okozott, lehetőséget is teremtett egyben a megújulásra.

1. ábra: Hazánkban rendszeresen online végzett tevékenységek

Megjegyzés: Egy válaszadó több választ is megjelölhetett, reprezentatív minta a hazai online aktív népesség (hetente legalább egy órát internetező 18 év felettek) körében.

Forrás: BME, MNB lakossági felmérés, 2020. június

Helyzetkép a hazai FinTech szektorról: elsősorban az üzleti ügyfelekre fókuszálnak

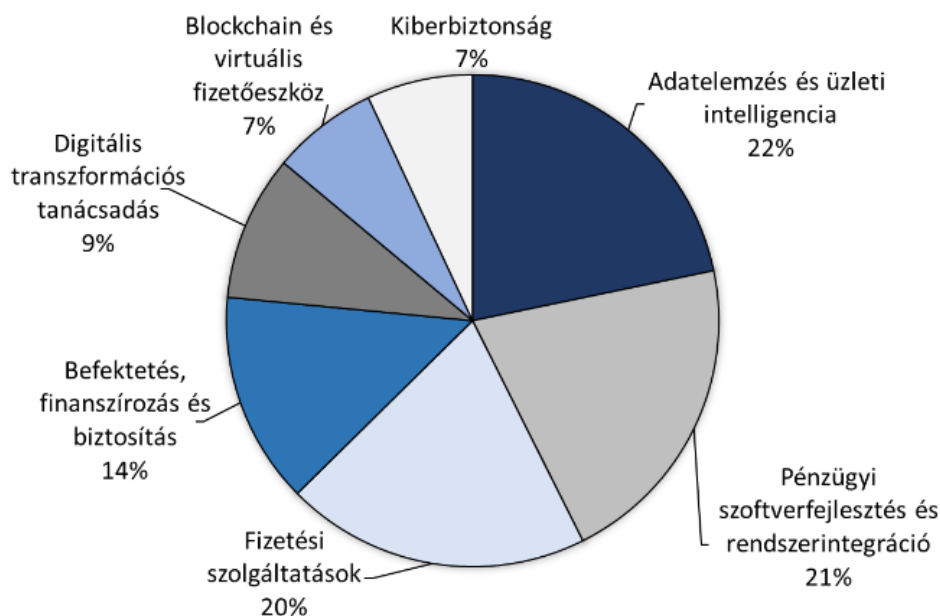
Hazánkban az elmúlt években folyamatosan növekedett a FinTech szektor, 2019-ben több mint 110 darab magyarországi bejegyzésű, FinTech tevékenységgel foglalkozó vállalat volt jelen a piacon egy vagy több termékével, szolgáltatásával¹. A Magyarországon bejegyzett FinTech cégek közel háromnegyede magyar tulajdonú.

¹ Az MNB speciális, a FinTech szektor beazonosítása érdekében előállított módszertana szerint. Ezzel kapcsolatban lásd a [FinTech és Digitalizációs jelentést](#).

Vállalatméret tekintetében a magyar tulajdonú FinTech cégek között mikro- és kisvállalatok dominálnak, míg külföldi tulajdonú cégek esetében a kisebb és nagyobb vállalatok egymáshoz viszonyított aránya kiegyenlítettnek tekinthető.

A hazai piacon elérhető FinTech megoldások a pénzügyi szolgáltatások széles köréhez kapcsolódnak, jelentős számú céget felölelő területek az adatelemzés és üzleti intelligencia, a pénzügyi szoftverfejlesztés és rendszerintegráció, illetve a fizetési szolgáltatások, de egyre nagyobb számban jelennek meg kiberbiztonsági, illetve befektetési, finanszírozási és biztosítási szolgáltatások is (2. ábra). Kiemelendő továbbá, hogy hazánkban leginkább a B2B („business to business” – üzleti) FinTech szolgáltatás jellemző, a B2C („business to consumer” – közvetlenül fogyasztóknak nyújtott) szolgáltatások részaránya 10 százalék alatti a cégszám arányában.

2. ábra: A FinTech vállalatok számának megoszlása szolgáltatási kör szerint

Forrás: NAV, MNB.

A koronavírus járvány előtti években a hazai FinTech szektort javuló hatékonyság jellemezte növekvő árbevétel mellett, miközben a vállalatok többsége jelentős fejlődésen ment keresztül. Az idei év – a járványhelyzet ellenére, illetve részben amiatt – a FinTech szektor fejlődése szempontjából továbbra is perspektivikus lehet. A jelenlegi helyzet a teljes pénzügyi rendszerben szükségessé teszi a digitális fejlesztések felgyorsítását, illetve hirtelen valamennyi részterületen új digitális igények jelentek meg. Ez az átalakulás rövid távon a megfelelő szolgáltatási palettával rendelkező, elsősorban üzleti megoldásokat kínáló FinTech-eknek nagy lökést adhat. A B2B FinTech-ek ugyanis rendszerint rugalmasan integrálható, már működő megoldással, vagy könnyen testre szabható, ún. dobozos megoldással vannak jelen a

piacon (pl. chatbot, felhőalapú megoldások, fejlett adatelemzési szoftverek), amelyek gyors implementálása jelen körülmények között a hagyományos pénzügyi szereplők számára alapvető érdek. Így ahelyett, hogy önállóan vágnának bele hosszabb, belső fejlesztési folyamatokba, gyors, látványos fejlesztéseket valósíthatnak meg a FinTech cégekkel közösen.

A hazai startupok forrásszerzésében – tekintettel e cégek globális szintén még nem meghatározó méretére és az ehhez arányosan szükséges tőke mértékére – általános mértékben jelenleg még nem tapasztalható drasztikus változás, még a pandémia okozta konzervatívabb hozam-kockázat elvárások közepette sem. Az életpályájuk kezdeti szakaszában, amikor jellemzően a tulajdonosi tőke, az angyal befektetői vagy korai kockázati tőke a meghatározó forrás, általában a hosszabb távú szemlélet a meghatározó. A következő, már idegen források bevonására alkalmas életszakaszban a külföldi példák alapján jelentős támogatást adhat a kis- és középvállalatoknak az alternatív [finanszírozási formák megjelenése](#). Ezeket egészíthetik ki a krízishelyzetben elérhetővé vált új – államilag is támogatott – válságkezelést támogató források, amelyek segíthetik a startupokat a későbbi életszakaszukban is.

Az MNB is segíti a hazai FinTech szektor fejlődését

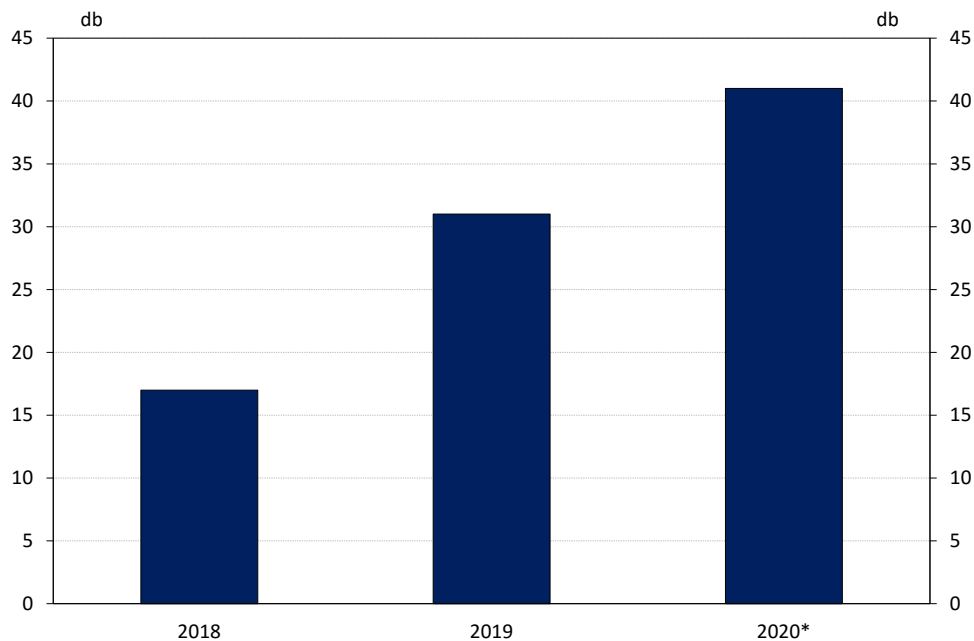
A gyors ütemű technológiai fejlődés pénzügyi szektorban való megjelenése kapcsán az MNB korán felismerte, hogy szabályozó és felügyeleti hatóságként figyelemmel kell kísérnie a digitalizációs trendeket, és elősegítenie a FinTech innovációk biztonságos elterjedését. A digitális megoldások sikeres beépítése a pénzügyi rendszer működésébe ugyanis erősíti a hatékonyságot, rugalmasságot, és ezzel az intézmények versenyképességét és sokkellenálló képességét.

Az MNB a piaci szereplőkkel való együttműködés előmozdítására, a pénzügyi intézmények digitalizációjának és a hazai FinTech szektor fejlődésének elősegítésére – a régióban az elsők között – 2018 márciusában létrehozta az [MNB Innovation Hub](#)-ot. Ez az innovációs platform többek között segítséget nyújt a pénzügyi innovátorok oldalán az újításaikkal kapcsolatban felmerülő esetleges jogi kérdések tisztázásában. Ennek során lehetőség nyílik közvetlenül az MNB-től iránymutatást kérni, illetve konzultációt kezdeményezni a különböző innovációk kapcsán.

Az indulás óta eltelt időszakban jól látható, hogy az MNB kezdeményezése egyre népszerűbb lett az innovátorok körében: az MNB Innovation Hub-ba érkező megkeresések száma dinamikusan emelkedett. Bár már a tavalyi évben is több tucat innovátori megkeresés érkezett, az idén csak az első három negyedévben már több mint 40 cég kereste meg az MNB Innovation Hub-ot (3. ábra). Az MNB az Innovation

Hub mellett elindította az [Innovációs Pénzügyi Tesztkörnyezetét](#) (Regulatory Sandbox) is, ahol az innovatív pénzügyi intézmények újszerű megoldásaikat tesztelhetik korlátozott körben, de valódi körülmények között oly módon, hogy bizonyos MNB elvárások alkalmazása alól felmentést kaphatnak.

3. ábra: MNB Innovation Hub-ba érkező megkeresések számának alakulása

Megjegyzés: 2020 esetében Q1-Q3 közötti időszak.

Forrás: MNB

Az MNB folyamatosan törekszik arra, hogy bemutassa a hazai pénzügyi rendszer digitalizációs helyzetét ([MNB FinTech és Digitalizációs jelentés](#)) és rugalmas hozzáállás mentén támogassa a biztonságos innovációt a [FinTech stratégiájában](#) lefektetett pontok alapján. Ezek közül kiemelt hangsúlyt helyez a tradicionális szereplők és a FinTech cégek közötti együttműködések erősítésére. Mindezekén túl az MNB nemcsak a hatékonyságnövelő piaci partnerségeket segít kiépíteni, hanem maga is partnerségre lép innovatív vállalatokkal. Ilyen együttműködés keretében valósult meg például az [MNB Digitális Diákszéf](#) pénzügyi ismeretterjesztő applikáció is.

„Szerkesztett formában megjelent a Növekedés.hu oldalon 2020. december 14-én.”